

Raport z wykonania i efektów realizacji w 2022 roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2022-2025 przyjętego Uchwałą Nr XLIII/452/2022 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie z dnia 22 marca 2022 roku.

Obowiązek sporządzenia raportu wynika z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.), zgodnie z którym Burmistrz sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2022-2025 jest Ośrodek Pomocy Społecznej, sprawujący nadzór nad formalną i merytoryczną zgodnością działań z zadaniami ujętymi w uchwalonym Programie.

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie są wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z dodatkowych opłat pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml. – tzw. „małpki”. W 2022 roku z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń wydawanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Gmina Murowana Goślina uzyskała dochód w wysokości 353 897,92 zł. Po rozliczeniu środków niewykorzystanych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach wcześniejszych budżet na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wyniósł 675 151,65 zł, z których faktycznie wykorzystano 379 575,46 zł.

Główne cele założone do wykonania w okresie 4 -letniego realizowania Programu zakładają:

- 1) ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu oraz narkotyków poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Murowanej Gośliny;
- 2) zapewnienie ciągłości działań o charakterze terapeutycznym, edukacyjnym i doradczym dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin;

- 3) zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zapobieganiu powstawaniu nowych;
- 4) prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych w środowisku lokalnym dotyczących uzależnień od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałanie przemocy z nimi związanej.

Zadania zaplanowane do realizacji - stan ich wykonania i efekty:

1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku kontynuowano działalność Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy. W ramach Punktu mieszkańcy Gminy Murowana Goślina mogli korzystać bezpłatnie z porad psychologa ds. uzależnień, psychologa rodzinnego, terapeuty ds. uzależnień i terapeuty ds. współuzależnienia oraz prawnika. Ponadto w Punkcie odbywały się cotygodniowe spotkania Grupy wsparcia dla uzależnionych – 15 osób, Grupy wsparcia dla współuzależnionych - 10 osób oraz Mitingi Anonimowych Alkoholików „Nowa Para Okularów” -10 osób. Łącznie osoby dyżurujące w Punkcie udzieliły 224 porady 76 osobom. Z porad korzystały zarówno osoby uzależnione jak i członkowie ich rodzin oraz osoby z rodzin z problemem przemocy. Dodatkowo Punkt dysponuje bogatym zasobem bibliotecznym, z którego osoby zainteresowane mogą korzystać bezpłatnie.

W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym m.in:

- nawiązywano pierwszy kontakt z osobami uzależnionymi oraz z osobami z problemem przemocy domowej i członkami ich rodzin;
- motywowano zarówno osoby uzależnione od alkoholu jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień;
- kierowano do leczenia specjalistycznego oraz do korzystania z grup samopomocowych;
- udzielano wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym poprzez rozmowy podtrzymujące;
- gromadzono aktualne informacje na temat dostępnych miejsc pomocy;
- udostępniano materiały o charakterze informacyjno- edukacyjnym.

Na funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy wydano 125 155,65 zł, z tego m.in. 38 595,00 zł na umowy z osobami dyżurującymi, 38 992,44 zł opłaty za czynsz i media, 4 235,28 zł na wykonanie zabudowy meblowej i tablicy informacyjnej, 2 983,05 zł na zakup artykułów biurowych i środków czystości, 2 598,10 na zakup Alcoblow - tester trzeźwości dostępny w Punkcie do samodzielnego badania poziomu alkoholu w wydychanym powietrzu. W Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dostępne były również jednorazowe narkotesty do wykrywania narkotyków w ślinie dostępne dla mieszkańców Gminy w miarę potrzeb.

2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczych i socjoterapeutycznych.

W 2022 roku prowadzono zajęcia opiekuńczo-wychowawcze o charakterze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy dla dzieci z rodzin, w których występują powyższe problemy lub zagrożonych ich wystąpieniem. Zajęcia prowadzone były przy Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Długiej Goślinie i przy Szkole Podstawowej im. Leona Masiakowskiego w Białężynie w wymiarze 9 godzin tygodniowo dla 60 uczestników. Koszt realizacji zajęć w 2022 roku wyniósł 66 289,46 zł z tego m.in. 21 829,19 zł wydano na dożywianie uczestników.

Wspólnie z Komisariatem Policji w Murowanej Goślinie zorganizowano konkurs dla Gminnych Szkół na Film profilaktyczny – „Powiedz Nie Wszelkim Używkom”. W konkursie zwyciężyli uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Długiej Goślinie, którym w ramach nagrody dofinansowano wybraną przez nich samych wycieczkę w kwocie 5 000,00 zł. Film dostępny był na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej oraz publikowany w mediach społecznościowych.

W trakcie całego roku realizowano kampanie profilaktyczne skierowane do różnych grup wiekowych i uwzględniające szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy:

- 1) Zachowaj Trzeźwy Umysł pod hasłem „Nie czas na nudę!” – z myślą o wsparciu dzieci i młodzieży w budowaniu kompetencji i umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami i wsparciem w powrocie do równowagi,
- 2) Narkotyki to mnie nie kręci,
- 3) Trzeźwy kierowca – kampania przeprowadzona wspólnie z Policjantami z Komisariatu Policji w Murowanej Goślinie,
- 4) Profilaktyka pozytywna,
- 5) Bezpieczni w szkole i poza szkołą,

- 6) Przemoc boli,
- 7) Rodzina na Tak,
- 8) TV Profilaktyka – platforma edukacyjna, na której zamieszczane były filmy edukacyjne w tym interaktywne, scenariusze zajęć, zadania do wykonania, i materiały do pobrania. Dostęp do niej miały wszystkie Szkoły oraz pracownicy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ponadto w Szkole Podstawowej Nr 2 realizowano program profilaktyczny Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej, w którym wzięło udział 300 uczniów oraz „Spójrz inaczej” dla 80 uczniów. W Zespole Szkół im. Gen Dezyderego Chłapowskiego realizowano cykl warsztatów „Pracownia Młodych – jak radzić sobie z lękiem, agresją i niską samooceną” dla 75 uczniów.

Zorganizowano i sfinansowano rekomendowany przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Uzależnieniom Program „Szkoła dla Rodziców” (10 spotkań x 3 godziny zegarowe) dla 15 rodziców z rodzin z problemem alkoholowym przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze zgodnie z mottem – Wychowywać to kochać i pomagać – koszt 10 000,00 zł.

Zorganizowano i sfinansowano w Szkole Podstawowej Nr 2 rekomendowany przez Krajowe Biuro Przeciwdziałania Uzależnieniom Program „Debata” dla uczniów starszych klas i Program „Cukierki” dla uczniów młodszych klas. Programy powstały z myślą o tym, by wesprzeć młodych ludzi w mierzeniu się z zagrożeniami i możliwościami, jakie spotykają zarówno w wirtualnym jak i realnym świecie w oparciu o profilaktykę zintegrowaną. Również w Szkole Podstawowej Nr 2 sfinansowano warsztaty profilaktyczne dla uczniów 8 klas oraz ich rodziców w ramach „Wychowania w dialogu”.

W Szkole Podstawowej w Długiej Goślinie realizowano cykl warsztatów dla 63 uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych - kwota dofinansowania 2 000,00 zł.

Wszystkie Gminne Szkoły systematycznie prowadzą edukację prozdrowotną, promują zdrowie psychiczne i zdrowy styl życia wśród uczniów, rodziców i nauczycieli poprzez realizację programu wychowawczo-profilaktycznego, realizację ścieżek edukacji prozdrowotnej i zagadnień profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Wspierano aktywne formy spędzania czasu wolnego promujące zdrowy styl życia dofinansowując sportowe wydarzenie Murowana 10 Junior -15 000,00 zł, wakacyjne warsztaty dla dzieci pod hasłem „Park Cooltury” -10 000,00 zł, oraz otwartą imprezę z okazji Dnia Dziecka - 19 956,00 zł. Dofinansowano również sportowe wydarzenie organizowane przez KGW Kambuza w Wojnówku, w ramach którego odbył się mecz siatkówki, gry i konkursy sportowe, trasa Nordic Walking oraz podchody z elementami gry terenowej – kwota dofinansowania 3 500,00 zł.

W trakcie realizacji imprezy plenerowej Jarmark św. Jakuba zorganizowano Namiot profilaktyczny, gdzie trenerzy przeprowadzali konsultacje w ramach uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej oraz kolportowali materiały profilaktyczne – koszt zadania 8 856,00 zł.

3). Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W ramach wsparcia z Gminnego Programu dofinansowano działalność Grupy Anonimowych Alkoholików „Promyk Stanisław” pokrywając koszty najmu pomieszczeń salki przy Parafii pw. Św. Tymoteusza w Białężynie– 1 800, 00 zł oraz wyjazd Grupy Al.-Anon na warsztaty motywacyjnej dla osób współuzależnionych w kwocie - 1 084,87 zł .

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii udzielono dotacji dla organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego na realizację zadań publicznych z zakresu profilaktyki uzależnień:

- sport jako alternatywa uzależnień – 10 000,00 zł dla 20 uczestników – Stowarzyszenie sportów walki Murowana Goślina Team;
- organizacja imprezy sportowej – 4 421,81 zł dla 36 uczestników – Polski Związek Wędkarski Okręg Poznań;
- aktywność rodzinna najlepszym wsparciem rozwoju dzieci i młodzieży – 2 000,00 - ponad 1000 osób, w tym 100 zawodników – Klub Jeździecki Raduszyn;
- organizacja imprezy promującej zdrowy styl życia – 4 000,00 zł – 40 uczestników – Polski Związek Wędkarski Okręg Poznań;
- organizacja imprezy promującej aktywne formy spędzania czasu – 3 965,11 zł – dla 50 osób – Ochotnicza Straż Pożarna w Boduszewie;
- promocja zdrowego stylu życia przez organizację imprezy sportowej – 4 500, 00 zł - 200 uczestników – Stowarzyszenie Klub Siatkarski;
- organizacja transportu w ramach wypoczynku letniego – 2 500,00 zł – 13 osób – Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych.

W ramach wsparcia dla Powiatu Poznańskiego przekazano dotację na funkcjonowanie Izby Wyrzeźwień w wysokości – 32 433,00 zł.

4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

Członkowie Gminnej Komisji skontrolowali 3 punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy na podstawie Zarządzenia Nr 625/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina z 10 września 2021 roku w sprawie określenia sposobu przeprowadzania kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina w związku z Zarządzeniem Nr 626/2021 Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 625/2021 w sprawie określenia sposobu przeprowadzania kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 5 wniosków o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałami Rady Miejskiej to jest z Uchwałą Nr XLIV/425/2018 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina i Uchwałą Nr XLIV/426/2018 Rady Miejskiej w Murowanej Goślinie w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina. W 2022 roku na terenie Miasta i Gminy Murowana Goślina było 35 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży i 13 lokali gastronomicznych. Łącznie Burmistrz Miasta i Gminy wydał 15 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z tego 14 zezwoleń przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia oraz 1 jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej.

Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych wynosiła łącznie 17 212 140,05 zł a odpowiednio w wydanych zezwoleniach:

- do 4,5% zawartości alkoholu - 8 235 603,82 zł
- od 4,55 do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 1 567 522,43 zł,
- powyżej 18% zawartości alkoholu - 7 409 013,80 zł.

W ramach swoich kompetencji Policjanci z Komisariatu Policji w Murowanej Goślinie w 2022 roku przewieźli 51 osób będących pod wpływem alkoholu do Izby Wyrzeźwień. Osoby te były zabezpieczone w trakcie interwencji domowych oraz interwencji w miejscach publicznych.

5) Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2022 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w styczniu pracowała w składzie 10 osobowym na podstawie Zarządzenia Nr 463/202 Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina z 2 grudnia 2020 roku a od 1 lutego 2022 roku w składzie 3 osobowym na podstawie Zarządzenia Nr 702/2022 Zastępcy Burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina z 31 stycznia 2022 roku. W okresie sprawozdawczym odbyły się 24 posiedzenia.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania inicjują działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmują działania zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. W okresie roku sprawozdawczego do Gminnej Komisji wypłynęło 12 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu do leczenia. 12 osób zostało skierowanych na badanie do biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju placówki leczniczej. Wobec 13 osób skierowano wnioski do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do leczenia uzależnienia od alkoholu. W ramach procedury zobowiązania do leczenia członkowie Komisji przeprowadzili rozmowy motywujące z 23 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz 20 członkami ich rodzin. 4 z zaproszonych osób były ofiarami przemocy domowej i 4 sprawcami przemocy. Wobec jednej z rodzin z podejrzeniem przemocy w rodzinie uruchomiono procedurę „Niebieskiej Karty”. Przewodnicząca Gminnej Komisji wzięła udział w 19 posiedzeniach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2022 roku wydano 31 907,20 zł, z tego 27 300,00 na wynagrodzenie dla członków, 1 900,00 na koszty badania biegłych, 1 300,00 zł na opłaty Sądowe oraz 1 407,20 na odpisy postanowień, korespondencję i art. biurowe.

Wnioski Końcowe:

W 2023 roku zasadne jest kontynuowanie działań zaplanowanych do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2022-2025. Należy na bieżąco diagnozować obszary uzależnień i monitorować prowadzone zajęcia i działania oraz zapewnić ich cykliczność. Konieczne wydaje się zapewnienie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin możliwości nawiązania pierwszego kontaktu ze specjalistami w miejscu zamieszkania poprzez Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla Uzależnionych i ich Rodzin oraz Ofiar i Sprawców Przemocy. W aktualnie realizowanych zajęciach/działaniach profilaktycznych konieczne wydaje się podjęcie pracy nad stereotypowymi przekonaniem dotyczącymi działania alkoholu i narkotyków, zwłaszcza pozytywnych aspektów sięgania po te substancje, o których mieszkańcy słyszą często z mediów, a dzieci i młodzież

od rówieśników. Należy prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną poprzez wspieranie głównych czynników chroniących takich jak kształtowanie silnej więzi rodzinnej, wzmocnienie pozytywnych wzorców środowiskowych i rówieśniczych, wpływanie na postawy młodzieży, zwiększenie poczucia własnej wartości, kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji. W związku z bardzo dynamicznym rynkiem szeroko rozumianych substancji psychoaktywnych oraz ewaluacji uzależnień behawioralnych koniecznym wydaje się stałe podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w tych obszarach. Należy poszerzać wiedzę nauczycieli i rodziców na temat coraz to nowych specyfików odurzających poprzez szkolenia ze specjalistami w tej dziedzinie. Upubliczniać wiedzę na temat uzależnień poprzez strony internetowe i „przemycać” treści profilaktyczne przy okazji różnych innych działań bezpośrednio nie kojarzonych z profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy.

Konieczne wydaje się również cykliczne uświadamianie sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie zakazów sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt lub pod zastaw i grożącym z tego tytułu sankcjom administracyjnym i karnym oraz promowanie najwyższych standardów w zawodzie sprzedawcy a więc profesjonalizmu w podejściu do klienta, zwłaszcza w sytuacji niekomfortowej jaką jest odmowa sprzedaży alkoholu.

Zasadne wydaje się również promowanie motta, że to My wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Murowana Goślina jesteśmy społecznie odpowiedzialni za kształtowanie właściwych postaw związanych ze spożywaniem alkoholu i mamy realny wpływ na to, jak w tym zakresie będzie wyglądało nasze środowisko lokalne.

BURMISTRZ

Justyna Radomska

(podpis Burmistrza)

Sporządziła: ..
Magdalena Olejniczak
zastępca kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej
w Murowanej Goślinie